

FA 134.082(1-12)

[Faint, illegible handwritten text or scribbles]

Delus de D. José Anuar para la libreria
allent. de M. Juan de la Libreria de Valencia

2

OTRO LIBRO

DE LA

LIBRERIA

DE

LA

LIBRERIA

DE

LA

LIBRERIA

DE LA

ORACION LATINA,

QUE EN LAS REALES EXEQVIAS,
QUE LA VNIVERSIDAD DE SALAMANCA CELEBRO
A LA INMORTAL MEMORIA

DE LA
SERENISSIMA SEÑORA
D^{ON}A MARIA LUISA

GABRIELA DE SABOYA,
ESPOSA DIGNISSIMA
DE LA C. S. R. MAGESTAD

DE
FELIPE QVINTO,

REY DE LAS ESPAÑAS,
EMPERADOR DE AMERICA, NUESTRO SEÑOR.
DIXO

EL SEÑOR DON LUIS GOMEZ DE PARADA,
Rector de dicha Vniversidad.

SIENDO COMISSARIOS

*Los Señores, P. M. Fr. Garcia de Pardiñas Uillar de Francos, de el
Real Orden de N. Señora de la Merced, Cathedratico en propiedad
de Logica Magna, Doct. Don Manuel Martinez de Carbajal,
Cathedratico de Volumen, Doct. D. Mathias Chafreón, Opositor a
las Cathedras de Canones, P. M. Fr. Eugenio Gallego, del Orden
de S. Benito, Cathedratico de Prima de Theologia de su Religion,
Doct. D. Pablo Gomez Carbajo, Cathedratico de Visperas de
Medicina, y el Maestro D. Martin Diaz Cubilano, Cathedratico
de Prima de Humanidad.*

DASE A LA ESTAMPA

De acuerdo de la Vniversidad, con los epitafios, geroglyphicos,
y poesias, que adornaron el Real tumulo.

EN LA IMPRENTA DE EUGENIO ANTONIO GARCIA.

ORATIO FUNEBRIS

Quam coram Academia Salmanticensis Patribus
habuit

D. Ludovicus Gomezius de Parada Mexicanus

Eiusdem Academiae Rector,

In obitu Serenissimae Principis

MARIAE LUDOVICAE

GABRIELAE EMMANUEL SABAUDAE

HISPANIARUM REGINAE.

I tanta mihi dicendi copia super-
teret, Auditores amplissimi, ut
ab his lacrymis, quas & eximia
fidelitate, & amore immodico,
& bonorum quoque amissorum
cognitione adactos, quantum
excogitari possit impotenter, fun-
dere vos video, aut omnino pos-
sem avertere, aut quodammodo

saltem declinare; facerem non invitus, ut egregiae eius
dotes quam plangitis, & quod consequitur aeternum
apud nos nomen, repositumque apud superos praem-
ium, vobiscum vosmet reputantes consolarentur: id
enim mos postulat, quem a maioribus quasi per manus
traditum accepimus. Verum cum video, non eo me
praeditum aut ingenio, aut facundia esse, ut pro digni-

tate rem tantam tractare valeam ; maximè quidem ve-
 reor, ne ieiuna inconcinnaque oratione nostra non illuf-
 trentur eius virtutes , fed obfcurentur potius , aut ita
 depingantur, vt longè minora omnia, aut leviora, quàm
 re vera fint, vobis appareant. Inter hæc tamen duæ in
 præfentia res me contolantur, & quòd à me adolefcen-
 te , qui nunquam adhuc fuffeftum hoc ampliffimum
 contigerim , magnam illam dicendi vim non exigitis
 opinor , & quòd vulgo testata cognitaque funt ea de
 quibus dicturi modo fumus , vt eorum narratio parum
 neceffaria, ac prope fupervacanea videri poffit. Quam-
 obrem , tamen in acerbiffimo hoc inflicto Hispaniæ
 vulnere, parum conveniat mihi hæc, quam fuffineo, per-
 fona, facilè tamen patior, apud vos aliquid pro tenui-
 tate mea dicendi oblatam effe occafionem: ea præfertim
 de re, quam Orator alias multò copiofior , atque accu-
 rator perfecuturus fit. Cum verò tota orationis meæ
 ratio in eo pofita fit , vt inteflinus dolor, quem à præ-
 maturo Sereniffimæ Mariæ Ludovicæ Gabrielæ Emma-
 nuel Sabaudæ lectiffimæ Hispaniarum Reginæ obitu ac-
 cepimus, & fuffinemus, quique totos nos permeat , at-
 que opprimit impotenter, fi non ratione aliqua obduc-
 ta levare poffit , obiectarum faltèm virtutum , rerum-
 que geftarum gaudio forfan interquiefcere videatur: com-
 modiffimum mihi vifum eft, fi nonnulla ex ijsdem de-
 cerpam , quæ lacrymis veftris objiciam , quando omnia
 percurrere, & infinitum , & meis humeris impar, & vo-
 bis moleftum fore dubium nemini effe poffit. Primum
 igitur de his verba faciam quæ ab incunabulis ipfis or-
 tum duxere: deinde de his quæ ab adolefcentia , animo
 tamen fudo , nullaque extera calamitate obruto prodie-
 re: poftremò de his quæ per media infortunia , quibus
 miferiffimum hoc tempus fcatuit , quafi eluctans animus
 perfecit. Hic enim ordo vifus eft, & commodior mihi,
 & apertior vobis, & rei propofitæ congruentior.

Ac vt ab eius natali die univèrfæ potius Hispaniæ,

niæ; ne dicam orbi; quàm Augustæ Taurinorum feliciſſimo, petamus initium. Is fuit decimus quintus Kalendaris Octobris anno ab aſſertione mundi milleſimo ſexcenteſimo octogefimo octavo: vt quo tempore Hiſpania noſtra potentiffima protendebatur Monarchia, eodem prodiret in lucem, quæ & ſuo, & ſobolis adiumento labefactatam deinceps aſſereret. Patres habuit Sereniſſimos Principes Victorem Amædeum Secundum, Sabaudia tunc Ducem, nunc Regem Trinacria, & Annam Aurelianenſem Caroli Primi Angliæ Regis neptem, & item ex fratre Chriſtianiffimi Ludovici, Decimi Quarti numero, re verò Maximi Galliarum Regis: ſoroſem habuit natu maiorem Ducis Burgundia coniugem, unde proles illa quadrima ſuperest, quam Gallia ſceptro Deus faxit incolumem precamur: fratres itidem duos natu minores, alium Sabaudia, poſt quaſitam videlicet Patri Siciliam, alium Augustæ Ducem. Vndecumque Regalem naſta ſanguinem Cyprium, Siculum, Germanicum, Anglicum, Hiſpanicum, Francicum: ne ſi antiquiora velimus repetere, totum Chriſtianum orbem non modico veſtrum omnium incommodo peragrare videamur. Tanta verò in ea vna facilitatis, modeſtiæ, ingenij, caſtimonia, maturitatis, pietatis denique, ac religionis emerſit præmatura congeries, quantam nullibi forſan hiftoriarum, aut ſimilem, aut parem reperire ſit. Vt vel inde facile non ab humana quavis Regia ſtirpe, ſed à vetuſtiſſimo illo Judæorum ſceptro non defuturo, Davidis ſcilicet, virginisſque ſimul, ac Dei genitricis Mariæ progenie ſola prodire poſſe quivis deprehenderit. Nec enim aliunde ortum exiſtimo, vt in tam tenera ætate, in qua reliquis omnibus, & educari opus eſt, & corrigi: ea contra velut honeſtatis, ac virtutis inſita ſpecimen, atque exemplum cordatiſſimis omne genus viris inſolito ad imitandum exemplo proponeretur. Equidem non video quonam pacto ſub aſpectum veſtrum, qui ingenio parum valeo, tam multa, ac propemodum

7
infinita subjiciam , nisi ad paucissima , quam possim ,
capita redegero. Et sane mihi videntur tria præsertim
commodissima. Indolis probitas , ingenij solertia, & ad
omne virtutum genus propensio.

De genio perliberali, atque egregio satis super-
que suppetunt nobis exempla in mansuetudine , huma-
nitate, benevolentia, facilitate. Quid enim mitius Maria
Ludovica? Quid humanius? Quando ex his neminem,
quibuscum vitam oportebat traducere , non excepit co-
mitter , convenit suaviter , & miranda quadam lenitate
tractavit; in eum modum , vt quantumvis fetidus alte-
rius morbus, sivè diuturnus, sivè præsentaneus nauseam
provocaret, nihilo tamen magis à consuetudine, aut ne-
cessaria aut idonea , sit ausa vnquam expungere, neu
palam facere. O genium perliberalem , atque admira-
bilem! O nunquam satis laudatam mansuetudinem! Quæ
privatus homo, & quidem sordidus perferre non posset,
Serenissima fœmina ingenuis in aula delicijs , assiduis
voluptatibus, oblectamentisque assueta, sustinere non du-
bitat. Nunquam passâ est se ipsam præponi, vel affectis
honorarijs , vel cubularijs , quoties aut detrimentum
etiam leve sibi possent metuere , aut iustum aliquod
commodum affectare. Cum in medio itinere subsisten-
dum esset in pago , vbi multiplicis contignationis do-
mus nulla esset , nec nisi cum periculo valetudinis, pos-
sent, vt moris est , sub eodem tecto, alio tamen cubi-
culo, cubare affectæ, in vdo scilicet, quod vnum super-
erat , vestibulo; humanissimo hoc vno responso , & in-
commodum, & dubium sustulit: *Sedate*, inquit, *animum,*
nihil vos prohibet huc inferri cubitum, vbi enim me lec-
to commendo, somnum illico arripio, tanquam lactens
puellula, ac vt suavissima eius elocutione vtar: *come vna*
bambina di late. Ego quidem summam expertus sum er-
ga me , & Americanos mansuetudinem, atque humani-
tatem; nam cum primùm cum popularibus meis , qui-
buscum adveneram , in Mantuam novam pedem intuli;

vehemens nos cepit desiderium, ut sit potissimum in
ijs, qui ex remotissimis oris appellimus, & Reginam, &
Principes invisendi, quos debita simul honoris, atque
amoris significatione adiremus. Mirum sane est quanta
erga nos benevolentiae testificatio extiterit, ac velut in
animos nostros repente eruperit: nondum enim Americae
nomen exauditum est in aula, cum excepti illico huma-
nissime, ad interius usque conclave deducimur, nec
tantum uti assolet, & concupiveram, Regijs manibus
ora componere datum est, verum & tripudia, quae ad
eam pueritiae aetatem didicisse licuerat, iussit Principem
natu maiorem omnibus nobis coram exercere. Sed pro-
Deus immortalis! Quam nihil gravatus, rogatusve, ut
evenire vulgo solet in pueris, sed imo libentissimus
prodierit! Quam compositus, placidus, atque accuratus
incesserit! Quam totos saltatorios orbis ad numeros fi-
dium aptaverit! Quam decorus decurrerit! Quam exi-
guis! Quam fractis! Quam parum se attollentibus, at-
que ad maiestatis rationem conformatis bellè gressibus
processerit! Quam ad amussim, ad chordae sonitum, & ca-
put, & manus, & pedes, & totum corpus exegerit!
Profectò cum horum memini, praè gaudio, atque exul-
tatione, mei mihimet compos esse non videor: dubius
sanè quid cui praèferam, an summam inde captam vo-
luptatem, an verò constantissimum mansuetudinis, at-
que amoris Regij signum exhibitum. Quid iam excogi-
tari potest humanius? Quid ad alliciendos longè etiam,
latèque distantium subditorum animos accommodatius?
Videte obsecro quonam studio, quanam affectione pro-
secuta vos fuerit in media Monarchia constitutos, quae
remotissimos quosque ita dilexerit, acceperit, honesta-
verit.

Complura etiam sunt ad manum de miseratio-
ne, & clementia testimonia. Cum enim Caesar-Augustae
ad epulum Eucharisticum accessura esset primo die Pas-
chatis Spiritus Sancti, circumpes, cui rei denuncianda

cura demandata erat, aut oblivionē, aut confidentiā ferrius quàm oportebat, post rem scilicet divinam factam, Sacramenti administrum eius rei admonuit; at Regina humanissima ita allocuta est dolentem: *Prævia in memet ipsam inquisitio acta transacta est, indicum poculum pergratum accidet, & Deus aquè præsto erit mihi postera die, atque præsentī.* Cùm verò cognovisset Marchionem de la Rosa in incuriam circumpedis, carcere animadvertisse, hisce ad eum verbis rem totam composuit: *Rosa sete crudele asai, cepi per così piccolo mancamento? Rosa plus aequo sevis, ex tam minutulo peccato vincula?* Videas in primo responso humanitatem, religionem: in posteriore pietatem, clementiam, conspicua omnia. Cùm sacro adesset, & ex Regijs Celeribus examinatum quemdam esse inter excubandum animadvertisset è transenna; confestim ad eum missit propiorem aqua instructum Hungarica, qua conspergeretur: nec prius eam sollicitudinem exuere potuit, quàm à defecatione restitutum vidisset; sed charitati eximix maior religio accessit: itaque sacrum iterari iussit, perinde quasi non prodesset potius, quàm officeret pijsissima illa mentis avocatio. Cum in profecatione ex Laletanis ad Celtiberos morbum contraxisset alumna honoraria; quò commodius ea veheretur, in suam ipsius lecticam Regiam inferri iussit, & Cæsar-Augustam vsque asportari: maximam inde voluptatem captans, quotiens Reginam ea propter appellari audiebat. Docilitatem autem tantam existimate, quantam neu videre, neu credere facile sit; nulla enim res est tam honesta, & constans, cuique apprimè se totam etiam dederit, cuiusmodi in administranda iustitia integritas, sacrorum frequentatio, & alia huiusmodi, in qua tamen semel de causa aliqua nova, aut excessu admonita, non animum confestim inflexerit, subiecerit lenissimum. Cùm christianam pietatem non communi, vulgarique instituto, sed imò peculiari quodam studio, & crebriori, quam status ferret, Sacramen-

torum usu, atque inductione mentis complecti assueta esset; admonita est ab insigni illo animi ductore Patre Balthasare Rubio non oportere Reginam spectatissimam à coniugis consuetudine, vel in sanctissimis rebus recedere, in ea præsertim in qua ratio Regis prudentior, & rerum publicarum expeditioni congruentior esset: at illa facillimè suum egregium captum, prout parvi facere infueverat, ad eius nutum nulla animi violentia accomodavit. Itaque nullum ipsius factum reperire est, in quo summa facilitas, lenitudo, & prudentia non eluceant.

Iam verò peracuto atque solerti ingenio, quæ potest par oratio inveniri? Sine vlllo nutricis, aut gravioris ætatis fœminæ adminiculo lusiones illas pueriles, atque animi oblectamenta, quibus ea solet ætas traduci, suoapte temperabat ingenio, atque ad honestatem, virtutemque dirigebat. Puppas ab ipsa infantia tanquam quasdam idololatriæ imagines, comptusque, ac ornatus cupiditatem docentes spernere: quodcumque virorum commercium vel levissimum fugere; lubrica omne genus oblectamenta, & quidquid rectæ institutioni posset nonnihil officere, odio habere immortalis. Et quæ ætate nondum bonum à malo dijudicamus ceteri, ea quædam velut naturam præeunte cognitione est admonita, quàm in animos illa irrepant, quibuscum pueriles horas, oblectationesque traduximus: quàm diutissime amor noster in eis perseveret, in quibus affectus ille primus alijs longè est pertinacior: quàm demum plerisque vsuveniat, ut quæ à pueris assueverimus, hæc crebro inscijs, & imprudentibus excidant, interdum reluctantibus elabantur, & erumpant invitis: tantoque frequentius si sint mala, ut est eorum tenacior humanus animus. Mirum est, quàm præproperè percalluerit omnia, ut fugeret vitia, sectaretur virtutes! Quàm probe intimos aliorum sensus, captusque introspexerit, quo magis suos in alienos deflecteret, & communem omnium

nium benevolentiam captaret! Ex his sanè quæ in Monarchiæ huius rectione sæpenumero sibi demandata peregerit, de quibus nobis sermo habendus est, nihil non demonstrat. Inter alia ex infantia constat ad Eucharistiam accedendi licentiam, singulari admodum privilegio multò ante tempus assecutam esse, quò videlicet longè alijs maturior, atque excellentior ratio, & multa cum ea ad res divinas inclinatio exorta esset.

Age ergo, & quali in virtutes propensione fuerit consideremus. Sub viro Sapientissimo Sebastiano Valfre Congregationis Oratorij Presbytero satis multum incubuit, & erigendo ad Deum, & excolendo in religione animo; ita tamen vt non tam institutioni optimæ, quam naturæ, atque ingenio videretur tribuendum: quandoquidem ab eius obitu constat plus multò deditam rebus divinis, atque ea devotione, ac amore in cognatam suam Sanctissimam Virginem perpetuò flagrasse, vt nullum sine statis, distributisque commodè precibus, sacri auditione, officijque, quod aiunt, parvi lectione præterierit diem. Quod si in privata femina singulare admodum, & perrarum appareat, quidni in Regina vniversæ Monarchiæ negotiorum pondere implicata miremur? Et quidem eò commendabilius, quò rarius in his præsertim temporibus, & profusiore sæculi licentia. Qui in adolescentia paulo incontinentiores, aut inconsultiore fuerunt, atatis excusatione vulgo defendi solent, si postea ad frugem bonam se receperint, quasi adolescentiæ cupiditates, voluptates, levitates, aut facietate abiicisse, aut experiendo contempsisse videantur; nam quia lubricas habet plerasque vias adolescentia, in quibus insistere, aut ingredi sine aliquo casu vix potest: fit vt eius errata, nimiaque libertas veniam aliquam mereri credantur. Quanta igitur laude dignam putabimus eam, cuius non adolescentia modo, sed & ipsa exoriens ratio in pueritia ab omni cupiditate, malitia, levitate, quàm maximè semper abhorruit?

Cuius ad laudem cum labore , & studio directum iter fuit : in qua adhuc puella vires integras exseruerunt religio, & consilij maturitas , quæ raro admodum in ijs, qui confirmata , corroborataque ætate sunt reperiuntur. Nam hæc omnia sublimem quamdam , & planè heroicam indolem , atque naturam arguunt , quæ nulla unquam ratione corrumpi, aut à recto tramite diduci possit.

Quod secundò mihi propositum est, adolescentia tam multas partes complectitur , vt nisi eorum , quæ huc vsque dicta sunt, narratio, tanquam in radice perspectas redderet , incertum prorsus mihi esset , quasnam decerperem, aut vnde inciperem. Cùm verò pudicitiam, exploratam dubio procul Reginam in virtutibus fœminæ, sequantur inseparabiles, velut administræ, comitesque virtutes reliquæ omnes, modestia, moderatio, frugalitas, parsimonia, religionis cura, mansuetudo , domestica diligentia, & in Regina clementia , & iustitia : non abs re me facturum arbitror, si ad duplicem causam rem totam deduxero , vt eius progressum , & nostrum ex eo compendium perpendero. Et progressum quidem excogitare ferme maiorem non possumus, quandoquidem à iuuenilibus vitijs , quibus ea ætas vulgò constringi solet , alienissima, vitam planè degit senilem , continentem , gravem, pudicam, frugalem, & ab omni levitate , stultitiæque remotam. Maiorem sui, rerumque terrenarum despectum in alia vspiam non videris. Nunquam in confitendo, vt loquimur , genibus superimponendis pulvino vsa est, etiam prægnans, & partui matura : quoties aut oblivione, vt fit, aut incuria minus quàm oportebat liberaliter verbis tractata est à sacræ pœnitentiæ ministro , mirum quantum sibimet ea propter congratulabatur , quòd scilicet Deo coram exueret Maiestatem. Quin & ab alio quovis , provt humana in vniversum despiciere assuetà erat, in ijs, quas crebras habuit , atque importunas, peregrinationibus , agrè ferebat Regi-

nam nuncupari, militis se non Principis vxorem dic-
titans. Nullum vsquam verbum minùs pudicum, gesti-
culatio indecora, incessus levis, amiectus indecens, quæ
passim in fœminis etiam honestissimis, aut naturæ, aut
indulgentiæ sexus tribuuntur, licuit depræhendi. Imò ve-
rò contra in eum modum casti, & puri mores ex illa
infantili consuetudine prima velut delineamenta duxe-
runt, vt mirum nemini esse debeat, si studia omnium,
vel invita, tam præmaturè ad se traxerit, atque in tan-
tam virtutum claritudinem, quantam ne intueri quidem
fustinemus, euasserit.

Probè docta, quàm apud optimas quasque turpe sit
otiosam desiderare fœminam, quàm periculosum præsertim
solam cogitationibus quantumlibet honestis initio, &
sanctis animum committere; quippe in quibus lubricus
alioqui fœminæ cogitatus, nec vno loco facile consistens,
à rectis ad prava exiguo negotio delabatur: quotiens per
publica, aut domestica negotia solæ esse licebat, primum
omnium orare, legere, seque totam Deo tradere, & de-
dicare; quod verò reliquum erat linco, aut serico operi
intendere, nunc suere, nunc acu pingere continenter, qua-
tenus publicæ rei interventus aliquis non interpellaret
opificium. O nunquam satis prædicatam Reginæ insti-
tutionem! O constantissimum pudicitia argumentum! O
incomparabilem verecundia rationem! O indelebile Ma-
iestatis omnium supremæ monumentum! Si quavis ple-
beia mulier lana, ac tela victima quaritet, honestum
quidem nobis vulgò appareat, atque eò commendabi-
lius, si partem aliquam gratiæ, qui supersint reddat pa-
rentibus, atque illis à quibus acceperit alimenta pro mo-
dulo suo reddere videatur; sin autem nobilis, honestius
multò, quandoquidem nulla inopia adigente, ex optima
hac sola cogitatione in eo perseveret, ne scilicet dato
desidia aditu per omnes, vt fit, sensus, ceu per fenest-
ras quasdam regnum Sathanæ irrumpat, aut irrepat in
animum: siquidem nihil feceris, si ab omni externa iniu-
ria

ria lignum defendas, intus tamen teredine in otio exedatur. Quid verò iam de Regina nostra dicendum vobis in præsentia videatur? Quænam quæso præconia sat appareant accommoda honestati eius commendandæ? Quænam diligentia? Quænam frugalitati? Quænam denique animi moderationi, quam vulgò humilitatem appellamus? Quæ & inopia populares, & fortunarum discrimine nobiles, & publicarum rerum pondere cæteras ab omni memoria Principes latè superaverit? Demetriadem, Tanaquil, Lucretiam, Penelopem iure merito celebrabat antiquitas, quòd lanificium (nec enim referre puto lana, an linum fuerit) honestissimæ fœminæ exercitamentum tractaverint, non aspernatæ colum tenere, ponere in gremio calathum, rotare fusum, stamina pollice ducere, neta in alveolis vertere, in globum colligere, torquere subtegmina, texenda componere, contexere, confuere: argumentum videlicet hæc omnia pudicæ, & prudentis fœminæ arbitrati. Verùm humana isthæc nihil reputavit Maria Ludovica, probè sibi conscia hæc, & plura id genus alia, simpliciora illa nostris sæcula tulisse, in quibus & abundabat otium Principibus, & res præterea ad eam, quæ modò est profusio, atque elegantia nondum pervenerant. Itaque vnam sibi cognatam suam Angelorum Reginam, accuratissimè ea in re sectandam proposuit, quæ in stemmate quatuordecim Reges, tot Iudices Israelis computans, & quod omnem prætergreditur humanam captum, conscia cœlestis partus, & Dei ipsius genitrix, æquabilem, vt nihil supra, gessit animum, non dedignata viro fabro ministrare, consanguineam invisere, eique gravidæ adsistere, ac famulari.

Nostra verò commoda ex iustitia probè administrata, profusa clementia, divini cultus augendi studio, nec non liberorum educatione continentur. Hæc autem satis liquere vobis reor, quibuscum acta sunt: quapropter multus non ero in eis persequendis. Quis enim vestrum, si de reddendo dum rerum potita est iure, sermo

habeatur, locuples non sit testis rectè distributorum munerum, iudicatarum legibus non pretio rerum, omneque genus iurisdictionis exercitæ sine iniuria? Quoties enim vel modicum in obscuris, aut dubijs sibi diffidebat, provt animo erat frequens moderatissimo, apprimè id curabat, vt integerrimos, & solertissimos adhiberet viros. Et sanè si ratione simplici vti velimus: quis rogo vestitum plus exigit prudens à pudibunda fœmina, recens nupta, adolescenti, parum aut nihil adhuc experta, amplissimoque simul atque arduo præposita moderamini, quàm vt sedulò curet consultos, atque integros viros, rebus ijs præfici, quibus ipsa præesse non possit? Præsertim cum in Principibus etiam instructissimis, & cordatissimis id iam moris invaluerit, exigente scilicet natura rerum, negotiorum multitudine, perplexitate, frequentia, vt suæ quæque rei consilia præficiantur, quibus nemo mortalium satis esset solus. Unde non est expetere, aut accipere maius à Deo bonum, quam Regem, & Reginam miti ingenio præditos, totosque in æquitatem, legesque observandas intentos. Divini verò cultus augendi, extollendique curam, & prolixam in subditos clementiam, tales existimate, quales illam in Deum propensionem, atque in nos mansuetudinem, quas initio vobis proposui, necesse sit consequi. Sed vt ne multò exemplorum aggere, ad ea præsertim, quæ probè alioquin nostis, confirmanda, teretes, atque exploratas vestrum aures videar obtundere: illud vnum, cuius in præsentia memini, quodque & augendæ religionis curam ostendit, & summam præterea clementiam vobis commonstrat, exhibebo. Cum Hebdomadis sanctæ feria septima anni millesimi septingentesimi tertij; Petrus Portocarrero Patriarcha Sacrosanctum Crucis lignum post Regem, & Optimates soli Regina, provt moris ad illum diem fuerat, obtulisset adorandum; mundo præfectis, cæterisque honorarijs fœminis, quæ ad rem Divinam vnà aderant offerri iussit, & Præsulem vsitatis formulis nonnihil insistentem, pijsimo, eodemque constanti dicto compescuit.

cuit. *Nonne & pro his sacrosanctus Christi sanguis effusus est?* Vnde idem deinceps quotannis vsurpatum est. Liberorum etiam, & Principum educationem, ex ea, quam nuper proposui, domestica diligentia conjicite. Quonam enim, quæso, pacto liberos instituerit, atque educaverit, quæ tantam, quantam vobis proposui, familiari rei, & domesticæ navaverit operam? Quantam item publicæ rei, vestrumque omnium curam gesserit, quæ tantam privatæ rationem habuerit? Quantam denique Divinæ operam dederit, in quam primaria inclinatione propendit, quæ tantam in humanis, quantumlibet honestis, collocaverit? Illud summatim referam nunquam ad aliam faciliores aditus privatorum, summam ei fuisse in rebus vel modicis distribuendis, dicendoque iure æquitatem, sedulitatem; in Philippum amorem, fidem; in nos affectionem, clementiam; in liberos curam, & diligentiam: *Cuius præcipua laus*, vt appositè cum Tacito de Cornelia Graccorum, Aurelia Cæsaris, atque Accia Augusti matre loquamur, *tueri domum, & inservire liberis*. Domus autem verbo Monarchia, liberorum subditi in bono quoque Principe continentur.

Satis iam multa verba fecisse arbitror, & de aditu infantili, & de progressu iuvenili ad omne genus gloriæ. Restat vt de animo assidua temporum calamitate, nec non privatis ærumnis probato, quæ optimum, maximumque ad laudem iter perfecit, dicendum esse videatur. Et quidem hac tempestate, qua totam nostri causa Europam, & exteris, & intestinis bellis vexavit Dominus, cuius bona nos pars, & externa vi, & internis disidijs confluentes maxima omnium Dei flagra, atque ea atrocissima, patribus, & avis nostris nova, atque inaudita passi fumus: nulla profectò aptior dici, aut excogitari vnquam potuit, in qua Regiæ nostræ patientia, fortitudo, & constantia durius ad examen produci

posset. Ecquando enim per hos terdecim ab eius conubio, & rectione annos Europa à bello cessavit? Quod genus improbitatis, inhumanitatis, sævitiae est prætermisium? Mitius pugnasset homo cum fera, quam cum homine, & quidem fratre suo, quando fratres omnes efficit communis parens Christus, & per eius sanguinem innovatio creaturæ. Uidit nostra ætas vltima crudelitatis exempla, incendia vrbium, populationes agrorum, vastitatem regionum, fontes veneno infectos, trucidatos pueros, corruptas virgines, tortos inhumanissimè homines, omisam imò verò irrisam verecundiam, & defectum sacrorum, sexus, ætatis, valetudinis: omnia promiscuè vexata, compilata, rapta, violata, cæssa. Et, quod superat indignitatem omnem, ab his, qui dum illa patrarent, Christum & implorabant ipsi, & implorari ab ijs qui patiebantur audiebant. Incredibile est quàm hæc transfixerint pectus Gabrielæ! Quàm subditorum clades, provt eos deperibat, doluerit! Quàm crebrò ad Dei Optimi Maximi, eiusque matris opem pro pace impetranda confugerit! Quàm pro viribus, & humana, & Divina omnia remedia adhiberi curaverit! Profectò communis mater, quæ nos omnes edidisset in lucem, nullo vsquam maiore, aut studio, aut officio, aut subsidio prosequeretur. Inter hæc omnia ea fuit animi, vt vos non præterit, magnitudine prædita, vt quoties è republica fuerit, aut privatis oblectamentis, aut aula Regia, aut consuetudine coniugali privari, vltro ipsa viri amantissimi absentiam ornaverit, & in exilium constanti, atque infracto animo præverit; maiorem simul, & potioem eo facto Hispanorum partem in tam turbida, & dubia eventuum alea secum adducens: & pulcherrimo sui exemplo, & exulantis desideratissimæ sobolis illicio, libentissimos quosque ad imitationem compulsos. Nec dum hic confitit, sed quas pecunias, quæ dona, in ea rerum conversione, ac perturbatione publica minutatim vndecumque colligere, ne dicam corrogare dabatur, omnia confes-

festim ad amantissimum virum trans mittebat, quo publicæ quàm posset rei subveniret: ut vel inde conjicias Reginam præstantissimam, consultissimam, atque in commune, bonum effusissimam.

Quanta tamen in adversis patientia, in prosperis moderatione, in omnibus æquanimittate polluerit, non est verbis facile complecti. In morbis quotquot habuit, molestijs, partibus, caterisque id genus incommodis, quæ humanam naturam sequi necesse est, eo viguit animo, cuius nulla vnquam immutatio reperta sit. Verùm quod claudit integerrimæ vitæ curriculum, totiusque nostræ consolationis agmen, is est postremus casus, per quem Deo potius vindicatam, quàm nobis ereptam conspiciamus. Quis enim ex vobis non miretur in iustiniendis æquo animo ærumnis patientiam? In serenitate atque exultatione animi magnitudinem? In eorum qui aderant animis confirmandis constantiam? In Eucharistico epulo impotenter desiderando pietatem? In eodem iterum, ac tertium suscipiendo charitatem? In corporis procurandi contempione, omniumque hamanarum rerum despicientia fidem? In posthabendo iusculi ab elixa gallina pocillo, quo, ferme exanimis, summoperè indigebat, fortitudinem? In cœlestium, divinarumque rerum repetita, atque expetita commemoratione sanctimoniam? In pissima demum inter orandum defectione animæ beatitudinem? Quam vitam, exiguis tametsi regionibus circumscriptam, tam omnes arctè complectimur, ita diligimus, imò ardentissimè, ac vnicè amamus, ut nihil existimemus horribilius, quàm vel mentionem vllam de amittenda fieri, non video quonam pacto Regina incomparabilis inter medias etiam aulæ delicias, nihil reputaverit: nisi assueta sui meminisse, terrena despiciere, ad Dei Omnipotentis spem vnam confugere, atque in eo se totam collocare, etiam cum de salute, capite, fortunis ageretur, æterna sibimet præmia dispiciens imminetia, congratulata sit.

Verùm iam videor, Patres Conscripti, his ipsis, quæ

quæ à me huc vsque dicta coacta sunt, iure merito con-
 veniri. Quid enim aliud sibi velle videri possit hæc tot
 gestorum moles, virtutum congeries, collatorumque in
 nos beneficiorum cumulus? Nisi, vt, quam beneficentissi-
 mam sensimus, ægrè amittamus, iure desideremus, con-
 tinenter lugeamus: *Fleri enim, ait Plato, mortuum iube-
 re, sicut & vetare absurdum est.* Ecquid igitur potest
 vsquam gentium impedire eas lacrymas, quas bonorum,
 & quidem ingentium, amissorum causa vel ab invitis ex-
 trahit? Quis amore deperditos Hispanorum animos à
 comploratione prohibere sit satis? Cui tandem vel de-
 mentissimo in mentem veniat, vulnus hoc præmaturum,
 inopinatum, acerbissimum, quando nostrum nihil tale
 cogitantium penitissima transfixit pectora, æquo posse
 nos animo perferre ac pati? Nisi aut barbarie feras, aut
 immanitate tigres, aut duritiæ vincamus adamantas. Et
 nos equidem effusis in eam sollicitudinem habenis oport-
 teret, fateor, in præsentia concedere, si Ethnicorum mo-
 re sola humana ratione niteremur, ita exedens nos an-
 gor cognitionem omnem obducit, atque impedit. Ve-
 rum cum video non hic consistere christianos debere, sed
 imò viatorum more voluntati divinæ dicto audientes ad
 eius solam æternam beatitudinem respicere; cum mente
 repeto consultissimè nobis à Deo factum, & superflite
 sobole, qua tantoperè huc vsque indigebamus, & pace
 itidem in tota propemodùm Europa stabilita; cum tan-
 dem adverto animum ad absolutissimum simul, & pul-
 cherrimum illum muliebrum virtutum mundum, tam
 probè à Deo ipso in Regina nostra compositum, ac fa-
 brefactum, atque in extremum mirificè halitum perduc-
 tum: mirari satis non possum quàm inconsideratè luc-
 tum, quem primus naturæ impulsus ratione inconsulta
 promovet, producere non vereamur: vt quàm meliùs con-
 sultum nobis à Deo sit, càm in ipsum, quasi succensentes,
 profusis efferamur querimonijs. Etenim quemadmodùm
 sapiens pater filio puero lusionibus dedito, & propterea
 lu-

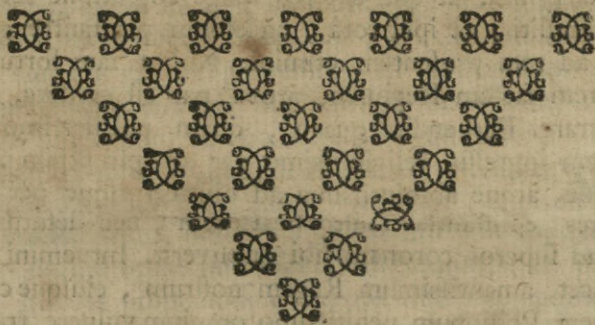
ludum litterarium fugitanti, ne vana illa occupatione, & cura infrugifera à potioribus abstrahatur, frangit nonnunquam bacillos, spargit nuculas, adimit strigmenta, projicit pilas, & alia quibus ad ludendum ætas illa capi consuevit. Ita Deus Optimus Maximus lusus hos nostros fortunarum, necessitudinum, sanguinis, corporis, valetudinis, gloriæ, publicæ rei, non minus quidem, quàm pueriles illos, sæpenumerò vanos, & ineptos, vel diminuit, vel prorsum tollit, quò facilius nos reducat ad vnum illud verbum, quo vnice indigemus, quod cælum, ac terram stabilivit, quodque Reges, ac Prophetæ per multa sæcula desiderarunt.

Quapropter vos oro, atque obsecro, vt in communi, atque efrænata hac acerbitate doloris, velitis remittere, quantum in vobis sit, & planctum, & lacrymas. Et qua cæteros longè cognitione rerum antecellitis, eà ipsa totà, cælestium præstantiæ gnari, ad rem præsentem vtimini. Nolite iam fortunatorem factam Reginam, prout par est credere, desiderare. Perpendite quæso, quàm pulcherrimo ad vitam ingressu, religiosissimo per adolescentiam progressu, atque absolutissima ad obitum vsque per labores constantia multò beatiorem, nec defuturam apud superos coronam sibi quæsiverit. Intuemini, si placet, amantissimum Regem nostrum, eiusque coniugem Philippum penitissimo omnium vulnere transfixum! Uersate diu, quàm & ipsius, & liberorum corda fatali coniugis, ac matris discessu laniata, direpta, trucidata sint! Et quidem quæ nulla vnquam ratio, nulla vis temporis, aut restituere, aut opitulari, aut opem vel modicam afferre sit satis! Videte quàm ad vnum Deum in tam immani malorum agere religiosissimus Princeps simplex confugerit! Et vos exemplum eius pulcherrimum, quem in omnibus imitari condecet, in hoc vno deserere non ve-

reamini? Agite iam per Deum immortalem, & quas virtutes, quæ gesta vtriusque Principis Philippi, & Mariæ animis planè effingere non sustinetis, sectari saltèm conamini: quo magis in hac mortalitatis valle, quasi currentibus (vt est in proverbio) micantiorum deinceps lampadem possimus tradere, humanarumque rerum imbecillitatem edocti ad vnum Deum, eiusque beatitudinem respicere sempiternam.

* * *

D I X I.

EPITAPHIOS,

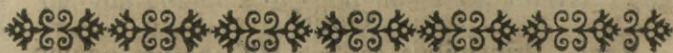
GEROGLYPHICOS, Y POESIAS

Con que la Vniversidad de Salamanca
Adornò el tumulo, que erigìo en su Capilla
Para las Reales Exequias

DE LA REYNA NUESTRA SEÑORA

DOÑA MARIA LVISA

GABRIELA EMANUEL DE SABOYA.

Adorno de el primer cuerpo, ò basa.

*En el antepecho, ò parte Septentrional este Epitaphio
en medio de los dos Geroglyphicos,
que se le siguen.*

D. O. M.

Heus , te quæso viator , huc accede,
Qui lugeás potiùs , quàm legas.
Infiſte

Donec colluſtres cinerem.

Hesperius mirùm! Phosphorus, oriens occidit Hesperus;
Pulcherrimus, si quis vsquam, flos
Marcuit tenerrimus:

Scilicet

Patriæ, Principis, Parentum, Prolis
Fallax de more spem fefellit fatum.

Prodiit

Ex immortalij Davidis scepro,
Mortalis eheu!

Hispaniarum Regina

MARIA LVDOVICA GABRIELA EMMANVEL

Duce Sabauda, Rege Cyprio, Siculo prognata:
Religione, pietate in Deum, fide in Regem,
Curâ in liberos, clementiâ in omnes
Incomparabili.

Obijt!

Regi, Principibus, totique Hispanorum populo
Dolore inflicto,

Desiderio relicto maximo

Coniugis delictum, liberorum solatium,

Regni decus, Orbis gloria.

Iam, si sapias, viator

Noli inquietare, noli vrgere lacrymis

Laude, nomine, desiderio, gloria perennem;

Quandoquidem

Factis, non scriptis, heredibus,

Quater enixa, superest triplex.

Et quod omnium potissimum:

Non obijt,

Esse inter mortales desijt.

SALMANTICENSIS ACADEMIA.

Idibus Aprilibus an. MDCCXIV.

P. P. P.

Geroglyphico I.

Pintose vna Pyra encendida, y sobre las llamas vna Corona Real de oro muy resplandeciente, y por lemma: *Tanquam aurum in fornace.* Sap. 5. V. 6. Y abaxo este distico.

Omnia flamma vorax, cum vel durissima perdat:

Hæc tamen à flamma est reddita limpidior.

Con el mesmo activo ardor

De esse elemento voraz,

Quedò acrisolada mas.

Geroglyphico II.

El Olympto descollando sobre las nubes, y desde estas vna grande tempestad de rayos, y lluvia. Lemma:

Tutam me copia fecit. Ovid. metam.

Turbine turbatis animis lacrymamur; at ille

Ridens seposito despicit ima metu.

A todos nos affigió:

Pero allà à la extremidad,

No llegò la tempestad.

*Epitaphio, y Geroglyphicos de la parte posterior,
ò Meridional.*

D. O. M.

Princeps Iberiæ omnium lectissima

MARIA nulli fœminarum laudibus,

Aut oris, aut pudoris impar fœmina

Hoc in sepulcro pulvis exilis iacet:

Trux Aquilo pepulit huc iuventæ à floribus;

Ceu

Ceu Cypriæ teneras manus aculeis
 Deæ pupugerit ad necem , ceu squalidus
 Pluto reputatam rapuerit Proserpinam,
 Quam Sicala frustra mater exquirat Ceres.
 Ah quale sæclis invidendum posteris,
 Avara Parca sustulit terris decus!
 Vbi forma nunc, astrisque paria lumina,
 In queis posita fuere vita coniugis,
 Et liberorum, & omnium solatium?
 Evanuere ceu rosæ, quas Delius
 Oriens puellas, occidens anus videt.
 Ecquisne prudens tam fugacem corporum
 Susplicere possit iure pulchritudinem?
 Aut debilem mortalium potentiam?

Geroglyphico I.

El lleno de la Luna: esto es el globo terraqueo en medio, la Luna llena arriba, y el Sol abaxo. Lemma: *Scilicet aduersis probitas exercita rebus.* Ovid.

Quò magis abscedens secernor ab orbe mariti,

Hòc magis expanso lumine plena feror.

El Cielo que de mi Esposo

Tan lexos me colocò

De mejor luz me llenò.

II.

Vna Aguila remontandose àzia el Cielo sobre las nubes, y tres polluelos en vn nido llorando su ausencia. Lemma: *Natura hoc præstat.* Senec. 4. de benef.

Plangite ne pulli matrem, quasi liquerit orbos:

Haud struit illa fugam, summa suoapte petit.

Bien que evitar esta ausencia

Quisiera mi corazon:

No me dexa mi passion.

Epi-

Epigramma, y Geroglyphicos de el lado Oriental.

Quid quærimur mortem? Quid veste incedimus atra?
 Quid bustum erigimus? Re puto desipimus.
 Sunt bona sub noxæ specie. Quis crederet? Illi
 Mors requies, nobis non bene pensa dolor.

Geroglyphico I.

Tres montes chicos, y otro en medio muy alto, y
 abierta su cumbre de vna centella. Lemma: *Stimulos dedit æmula virtus.* Lucan.

Postpositis reliquis mons celsior excipit ictum:

Scilicet ille plagas occupat æthereas.

Como los otros son chicos,

Y tan elevado yo:

A mi solo me llegò.

II.

Vn jardin lleno de flores, y vna mano entre las
 nubes, llevandose vna rosa la mejor de todas. Lemma:
Dijs placet. Plaut. in amph.

Quem manus abstulerit Domini, ne quare viator:

Haud potuere Deo non meliora legi.

Quando la mano de Dios

Se ha llevado aquesta flor,

No ha escogido la peor.

Epigramma, y Geroglyphicos de el lado Occidental.

Si virtus, si forma, boni si denique mores

Ius in fata habeant, viva MARIA foret.

Ast exul terris nobiscum fœmina degens,

Reddita iure lari, venerat vnde, suo est.

Geroglyphico I.

Vn amaranto cortado, dexandole tres ramitas floridas entre varias flores intactas, y sobre vn sepulcro su flor principal. Lemma: *Nomenque erit indelebile nostrum.* Ovid. in fin. metam.

*Cur prius in viridem grassata est mors amarantum?
Quòd peritura tenet, non peritura petit.*

Solo ha cubierto el sepulcro
La que merece la gloria
De eternizar su memoria.

II.

Vna Isla, y en ella vn rosal lleno de rosas blancas, y entre las nubes vna mano algo ensangrentada, con vna rosa encarnada, mayor que las otras. Lemma: *Maior decepta fama est, & gloria dextra.* Mart. 1. epigr.

*Vellere nixa rosam suffudit sanguine Cypris:
Pulchrior illa tamen facta cruore novo est.*

Quedò de sangre cubierta
Por competir con la Diosa:
Pero quedò mas hermosa.

Adorno de el segundo, y principal cuerpo.

Epigramma, y Geroglyphicos de la parte anterior.

Hic GABRIELA iacet centum sata sanguine Regum,
Quàcum Maiestas Itala prisca iacet.
Si, quæ iustrabat radijs regalibus orbem,
Occidit huic, alio nunc agit orbe diem.

Geroglyphico I.

Vna vara de Jèſſe muy florida, elevada, y reſplandeciente, y al pie de ella tres renuevos. Lemma: *Virtutem promovet inſitam.* Horat. 4. carm. 4.

*Germina dum floret, ductamque per æthera virgam
Deſine mirari: ſtirps dare munda poteſt.*

Tanto pimpollo aun en flor,
Tan pronta, y crecida altura
Vienen de raiz muy pura.

II.

Vna llama que dexa tres aſquas ſobre vna ara, ſubiendoſe àzia la region de el fuego. Lemma: *θάρει δὲ ἐπιπείρειαι: Mori optat.* Homer. Odiff. 1.

*Quòd prunas linquam, ſi qua eſt, eſt culpa parentum,
Qui pronam in patrios me genuere focos.*

Si ay culpa en dexar el fuelo,
No la puedo tener yo:
Tuvola quien me engendrò.

Epigramma, y Geroglyphicos de la parte poſterior.

Itala terra dedit, rapuitque Hiſpana, tenet nunc
Vrna hæc: inſtabilis ſtat ſua cuique domus.

Geroglyphico I.

El Olympto que eſconde ſu cumbre entre las nubes.
Lemma: *Caput inter nubila condit.* Uirg.+.Æneid.

D

Abf-

*Abscissum nobis ne crede cacumen Olympi:
Exserat ut molem nostra parum regio est.*

Parece falta la cumbre;
Y es que su dilatación
No cabe en esta región.

II.

El Sol , y en vna sala tres espejos tendidos en el suelo, que reciban sus rayos por otras tantas ventanas, para que, despedidos azia el lienço contrario, se vean en él tres Soles. Lemma: *Ulm temperatam Dij quoque provehunt in maius.* Horat. 3. carm. 4.

*Qui ferit infractis radijs Sol lumina: gratus
Luce repercussa visitur ex speculis.*

La luz que no ay quien resista,
Con estár de aqui tan lexos:
Se ve mejor por reflexos.

Epigramma, y Geroglyphicos de: el lado Oriental.

*Sceptra, genus, virtus, soboles, nil profuit ætas
Vivida: sic cheu! res. pereunt hominum.*

Geroglyphico I.

Vna Aguila en el Cielo mirando azia la tierra.
Lemma: *ἄγα εἰσι καίηαι: Adsunt & nobis.* Homer. 3. Iliad.

*Clarius ima videt, quò celsior est Jovis ales:
Ergo dedit nobis, abstulit æthra nihil.*

Quanto puede suceder
En la region inferior
De el Cielo se ve mejor.

II.

Una aguja de navegar buelta azia el Norte. Lemma:
Ad locum suum revertitur. Eccles. 1. 5.

*Hanc magnetis acum caelestia vergere ad astra
Ne mirare: locum quaerit origineum.*

No estrañeis su movimiento,
Que, quando se buelve al Cielo,
Buelve à su nativo suelo.

Epigramma, y Geroglyphicos de el lado Occidental.

Omnibus vt profis, Dominum timeasque, colasque;
Hanc sequere, & perages; continet omne typus.

Geroglyphico I.

Vn manzano à la orilla de el mar cortado, y en el
tres manzanas muy hermosas vna mayor que otra,
y sobre el mar vna Estrella. Lemma: *Nunquam me-
liore potentia.* Ovid. 2. de ponto 3.

*Dissecuere quidem teneram fata inuida Pomum:
Pignora salva tamen Stella propinqua decit.*

A despecho de la Parca
Se debe esta fruta bella
Al influxo de essa Estrella.

II.

El Sol eclipsado enteramente, dà luz à tres Estrellas
que estèn àzia el Oriente vna mayor que otra.
Lemma: *Mens immota manet.* Virg. 4. Æneid.

*Quos prohibet terris radios, hos explicat astris:
Non aliàs poterant hæc aperire iubar.*

Para que luzir pudiesse
Todo esse signo Español,
Se huvo de eclipsar el Sol.

*Subscripciones de las Estatuas de las quatro
partes de el mundo, puestas à las quatro
esquinas de el segundo cuerpo de
el tumulo.*

EUROPA.

Bella quidem patior, cladetque Europa cruentas
Præ tamen hoc obitu, cætera nil dolui.

ASIA.

Turcas, Tartariam, Persas, maria Indica, Sinas
Constat ad hanc Domina contremuisse necem.

AFRICA.

Substitutam lacrymis opus est, ait Africa, Memphis
Quod præstare satis marmora non poterunt.

AME.

AMERICA.

Quà mare , quà terras diffundor America : busto
Non satis est terræ, non maris est lacrymis.

Sobre la puerta de la Capilla.

*Traetus temporum
in Augusta.*

Prisca habuit votum : Præsentia tempora plausus:
Me exceptura dolor : Secula sola seges.

Traduccion.

De mi la passada edad
Tovo la ansia: Esta el loor:
La venidera el dolor:
El fruto la eternidad.

*Algunas de las muchas poesias, que adornaron
el patio de Escuelas mayores.*

Monocolon Iambicum.

Viator heus, quamvis celer pertranseas:
Hic te tamen lapis rogat, digneris vt
Perlegere quod scriptum est. Sub isto marmore:
Iacet sepulta MARIA Princeps optima
Hispaniæ. OSSIBVS hæc : Aveto heroicum
Corpus, ANIMÆque dic : Ovans congaudeas
Christo redemptori tuo. Tunc perface
ter. Hoc volebam nescius ne esses. Vale.

SONETO.

Marmol parece en catre, tumba, ò pyra,
 Y à tanto ahogo, como el mal repite,
 La congoxa vn suspiro no permite,
 Por donde se conozca si respira.

Contra la Mageltad el mal conspira,
 Que apenas el sufrir remedio admite:
 Sintiendo solo, que el morir la quite
 Meritos para el premio, que suspira.

Contrariedad su triste ausencia encierra
 De gloria à vn tiempo mismo, y desconuelo,
 Dando à el Olympo paz, à el Orbe guerra:

Pues no imagina nuestro amante zelo,
 Que aya perdida igual para la tierra,
 Ni victima mas ingrata para el Cielo.

Carmen Phalencium.

Hic ingens cubat illa GABRIELA;
 Cœlesti Davidis domo suborta;
 Olim progenies Ducis Sabaudi,
 Regis nunc Siculi; insuperque nostrum
 Regina & placida, & pia, & benigna;
 Coniux optima Maximi Philippi,
 Cuique enixa quater, superstites tres
 Eduxit genitos; Iberiæ omnisque progenies
 Plausus, delicia, salus, levamen:
 Pubens nacta brevi Deum videre sinu.
 Hic ingens cubat illa GABRIELA.

SONETO.

Muere LVISA GABRIELA, ò triste muerte!

Quando ocupa el zenith de su hermosura,
Trocando su brillar en niebla obscura
El golpe inevitable de la muerte.

O caso lamentable! O pena fuerte!
O nunca bien llorada desventura!
El auge de el vivir en sepultura,
El de el luzir en noche se convierte.

Lamentese ya España sin consuelo,
No admita otro descanso, que llorarte,
Aspire mal herido nuestro anhelo

A eternas esperanças de gozarte:
Que si de vista te nos quitò el Cielo,
De los deseos no podrá apartarte.

EPIGRAMMA.

Fortunæ appendi domui Regina triumphos,
Cum Mars per terras, per mare signa daret.
Promere tranquillum sonitum vix cœperat Eurus,
Occubui : Virtus otia non patitur.

245072910

on

FUNER

DE

Reyes.

de Carlos

Tomol.
